

Tegul vėl bus pašventinta šitoji skausmo vieta

Povilas Mataitis,

Lietuvos folkloro teatro vadovas, režisierius

Saulėtą birželio 11-osios dieną Joniškio rajono savi-valdybė, atstovaujama mero pavaduotojo Alfonso Lidžiaus, to paties rajono šaulių kuopa, vadovaujama kuopos va-do Petro Buožiaus, miesto ir aplinkinių kaimų žmonės sukvietė prie 1992 m. Gudaičių kaimo laukuose pastaty-to ir tuomet pašventinto paminklo, ženklinančio penkių šių apylinkių partizanų didvyrišką žūtį.

Šiame lauke, čia buvusiame nedideliame ūkininko Antano Mykolaičio 4 ha miškelyje, 1949 m. gruodžio 7 d. išduoti, žuvo partizanai Vladas Guščius, Stasys Bal-čiūnas, Marcijonas Jagris, Romualdas Vaitiekūnas ir Ge-novaitė Petraitytė.

Prie pastatyto ir pašventinto paminklo buvo pritvir-tinta aliumininė atminimo lenta, kurią metalo vagys ne taip seniai nuplėšė. Joniškio rajono šaulių kuopos vado pavaduotojas, patyręs muzie-jininkas ir pasipriešinimo ko-vų šiose apylinkėse tyrinėto-jas Karolis Bačionis ėmėsi ini-ciatyvos padirbdinti naują plastikinę atminimo lentą ir paminklą atšventinti.

Į pakartotinio atidengimo ir pašventinimo iškilmės su-sirinkę žmonės prisiminė skaudžius pokario įvykius, pasiklausė tų dienų liudytojų pasakojimų, jų dainuojamų dainų. Šių eilučių autorius, ki-lęs iš gretimo Drąsutaičių kai-mo ir asmeniškai pažinojęs kai kuriuos čia žuvusius par-tizanus, paskaitė šiose apylin-kėse savo surinktų ir užrašy-tų laisvės kovų prisiminimų ištraukas. Renginyje dalyvavo ne tik gyvi likę laisvės kovų dalyviai veteranai, bet ir jau-

nieji Joniškio rajono šauliai. Į svečius atvykęs Šaulių ap-skrities šaulių rinktinės vadas kapitonas Vytautas Jukna jauniems šauliams ir jų globėjams įteikė padėkos raš-tus už pasiekimus sportinėse ir šaudymo varžybose.

Paminklą šventindamas monsinjoras Juozapas Dobi-laitis kalbėjo: "Šiandien Bažnyčios vardu tegul bus pa-šventinta šitoji skausmo vieta, šitas atminimo pamin-klas; pašventintas, kad kiekvienas čia atėjęs galėtų bent truputį pajusti tą Tėvynės meilės kainą, kad tie prisimi-nimai bent šiek tiek gaivintų ir įpareigotų; įpareigotų budėti ir saugoti, kad piktos valios žmonės ne tiktai negriautų, neardytų mūsų akmeninių paminklų, bet ir niekada daugiau nebesikėsintų į tuos laimėjimus, ku-riuos atnešė jų gyvybės auka. Tai būtų visų mūsų gra-žiausias siekimas, noras, o kartu ir pareiga budėti, sau-goti, džiaugtis laisve ir ją išmokti branginti. Tepadeda mums Viešpats Dievas".

Čia žuvo penki partizanai

Atkelta iš 6 p.
▶ nepasakys, kad profesorius yra užsisklendęs idealybėje asketas, mizantropas ar nesudrumsčiamas lietuviškos idėjos pasišventė-lis, ypatingos sielos guru. Ne, jam rūpi visa, kas kelia aukštyn Lietuvą - akademinio jaunimo ugdymas, nauji lituanistikos dis-ciplinų vadovėliai, lituanistų - mokytojų, kraštotyrininkų, raš-ytojų ir poetų susibūrimai, provincijos miestelių šviesuoliai, kan-triai puoselėjantys jaunos talentus, būsimojus mūsų kultūros tradicijų perėmėjus ir praturtintojus.

Šiuolaikinė viešoji nuomonė garbina kraštutinį individualiz-mą - varžbas mokyklos klasėje, universiteto auditorijoje, kon-kurenciją siekiant profesinės karjeros, vyro ir žmonos, tėvų ir vaikų susidūrimus, kas nurungs, kas dominuos - šeimoje.

Profesorius Juozapas Girdzijauskas šiai visuotinos konku-rencijos tendencijai, skleidžiančiai susvetimėjimą ir vienatvę, prie-šina solidarumo ir draugiškumo, tolerancijos dvasią. Ją visi, ku-rie jį pažįstame, gerai žinome. Apie profesorių mėgsta burtis bičiuliai, bendraminčiai, buvę studentai ir mokiniai. Kiekvienas priimamas toks, koks yra, kiekvienas gerbiamas, kiekvienam, jei reikia, stengiamasi padėti.

Kaip būtų galima visa tai, kas sakytą ir nepasakyta apie pro-fesoriaus Juozapo Girdzijausko asmenybę, apibendrinti?

Profesorius liktų lietuviškuoju Don Kichotu, kovojančiu su vėjo malūnais, jei ne viena aplinkybė - jo talentas, darbštumas ir

pozityvi visuomeninė laikysena yra itin rezultatyvūs, jo sėkmin-gos veiklos nebeįmanoma, kaip sovietmečiu, ignoruoti. Profe-sorius Juozapas Girdzijauskas turi daug bendraminčių. Tai ro-do, jog ramaus, dalykiško, kryptingo susitelkimo pavyzdys yra užkrečiantis, tai iššūkis sumaiščiai ir pasimetimui, atotrūkiui nuo amžiais puoselėtų mūsų tautos dvasinių vertybių. Kai susimąs-tau, kas toji giliausioji profesoriaus Juozapo Girdzijausko asme-nybės jėgos ir žavesio versmė, visada surandu vieną vienintelį atsakymą - profesorius yra giliai ir nuosekliai, neformaliai, tiki-n-tis aukščiausiomis krikščioniškojo pasaulio tiesomis žmogus. Iš čia kyla jo stiprybė ir paveikumas. Kol Lietuvoje turėsime tokių žmonių - bus nebaisūs mums nei sovietinės praeities besiligin-tys retrogradais, nei tuščiažiedžiai modernizatoriai, abstrakčios kultūros - be gimtosios žemės syvų, be tautos, be gimtosios kalbos, be praeities išgyvenimų ir prisiminimų - vienadieniai reksmingi garbintojai.

Sveikiname profesorių Juozapą Girdzijauską garbingo ir gra-žaus 70-mečio proga. Linkime jam sveikatos, laimės ir dar daug veiklių, kūrybingų metų.

LLKS ir "Varpo" redakcija sveikina profesorių habilituotą dak-tarą Juozą Girdzijauską jubiliejaus ir apdovanojimo mokslo pre-mija proga. Nuoširdžiai linkime visokeriopos sėkmės gyveni-me, mokslinėje veikloje.